

a hegedűvirtuóz Grigoraş Dinicunak a tevékenysége. Hiteles adatokkal alátámasztott visszaemlékezései szerint az 1930-as években az éter hullámhosszán kelt versenyre idősebb Magyar Imrével, mégpedig úgy, hogy a rádióból kölcsönösen eltanulták egymás repertoárját, és az akkortájt másodnaponként ismétlődő helyszíni közvetítések alkalmából a saját műsorukba illesztették (vö. Viorel Cosma: *Figuri de lăutari*, 1960).

Dumas-fils mondja valahol: „Az a mű, amelyet olvasnak, él; az a mű, amelyet másodsor is elolvasnak, megmarad.“ Szilárd meggyőződésem, hogy *Márk Vitéz* a sorozat eddigi három kötetével egyetemben ez utóbbi könyvek közé tartozik.

ZSIKMÁN KIRÁLY

I.

Ott fent, magoson,
Fent a Maroson,
Hol az tekerődik,
Várfalba verődik,
Hol fővény a part,
S mély göbű alatt,
Hol Zsikmán király
Szép nagy háza áll,
Sok úr összegyűlt,
Asztalt körbeült.
Körbejárva ott,
Ő tölté a bort,
Lina, Katalina,
Jácint zsenge szirma,
Kiskerti virágszál,
Kis fehér román lány.
Megáll itt, megáll ott,
Tölt egy-egy pohár bort.
Zsikmánhoz elérve,
Önt neki is végre,
Poharába óbort,
Rácürmöst, piroslót.
Am az, rápillantva,
Kezét megragadta,
Jót szorított rajta,
Gyűrűje lepattant
S az asztalra koppant.
Zsikmán édesanyja,
A királynő, arra
A fejét felkapta,
S látván ezeket,
Jaj, szégyenkezett,
Gondolt a fiára:
Ő ország királya,
S Katalina, lám,
Kis román leány,
Havi szolgálatra
Hozzá felfogadva!

II.

Mikor ittak, ettek,
És mind hazamentek,
A királynő hívta
Línát, Katalínát,

Jácint zsenge szirmát,
Kiskerti virágszál,
A fehér román lányt:
— Jere menjünk most mi
A Marosra mosni,
Hol az tekerődik,
Várfalba verődik! —
Lina, Katalina,
Jácint zsenge szirma,
Mikor ezt hallotta,
Ami ing volt, fogta
S vitte a Marosra.
Amikor kimosta,
Zsikmán édesanyja,
A királynő ajka
Nyilott ily szavakra:
— Hallod, drága szívem!
Jer, lássuk mi hiven
Arcunkat a vízben,
Nézzük meg, ki szebb
És ki kedvesebb! —
Ó, a kis butája,
Hajlott a szavára,
Benne cselet nem érzett,
És a vízbe nézett!
Zsikmán édesanyja,
A királynő, arra
Hátból megragadva,
Línát, Katalínát,
Jácint zsenge szirmát,
Vízbe taszította,
Belefullasztotta.
Zsikmán édesanyja,
Mindent odahagyva,
Hazabandukolt,
S senkinek se szólt.

III.

Másnap, hogy megémedt,
Zsikmán hogy megébredt
S ágyából kiszállott,
Szólván, így kiáltott:
— Lina, Katalina,
Jácint zsenge szirma,
Gyere, gyere, drága,
Gyere a szobába,
Hozz vizet a kádba! —

Am mind várhatott rá,
Más lány jött be hozzá,
Vizet az hozott.
Zsikmán dohogott,
S ráripakodott:
— Nekem ide rögtön
Katalina jöjjön! —
Akkor az a lány
Szóltott igazán:
— Tegnap napon,
Reggel, harmaton,
Ment anyád, mene,
Mosni ment vele
A Marosra le,
Hol az tekerődik,
Várfalba verődik,
Hol fővény a part,
S mély göbű alatt.
Anyád délre megjött,
Amde Lina nem jött.

IV.

Meghallván ezt Zsikmán,
Sejtett mindent immár,
Gyorsan öltözött,
S kampóhoz kötött
Hálót vett kezébe,
S ment a vízre véle.
Ottan leeresztve
Addig mind kereste,
Amíg megtalálta;
Akkor kihalászta.
Hazavitte nyomban,

S úgy, ahogy volt, holtan,
Diszbe öltöztette,
Arcát meghintette
Hús vöröslő borral
S elborítá csókkal.
Majd kést vett kezébe,
Döfte a szívébe,
Holtan hullt elébe.
Amde anyja erre
Papokat rendelt be,
Oket megfizette,
S a királyúr testét
Oltár mellé tették,
Línát föld ölébe,
Templomfal tövébe.

Amabból kihajtott
S szépen felmagaslott
Egy csodás fenyő,
Aga terhenyő,
Emebből pediglen
Repkény nőtt szeliden,
Szépen növekedve,
Ágaskodva egyre;
Míg elérte ott
Azt az ablakot,
Rajta béhatolt,
A fenyőt kereste,
S rájatekeredve
At- meg átölelte.
Aki tudta, mint volt,
Látva ezt, emígy szólt:
— Ki megrontja lelkét,
Két ifjú szerelmét,
A tiszta szerelmet,
Ne kapjon kegyelmet!

KISS JENŐ fordítása

